

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ด้วยความเคารพเลื่อมใสบูชา

เป็นหวัดมันเป็นยังไง อย่างนั้นละคนแก่ ประสาทมันก็เอาให้หมุนตัวได้คนแก่ เดินมาจากกุฏิจะมานี้จะหกล้มมาตลอด วิงเวียนๆ มาเรื่อย ต้องระวัง นี่ธรรมดาหกล้มไม่รู้กี่ครั้งละรณะ แต่พูดให้ตรงเป้งไปตามความจริงเลย นี่เพราะสติ สติไม่เคยมีพรากจากตัวเอง แม้ขณะหนึ่งไม่มี ฟ้าแลบก็ไม่มี สติเป็นธรรมชาติเลย เพราะฉะนั้นถึงไม่ค่อยหกล้ม สติดีพูดง่าย ๆ ว้างเลย เดินมานี้มันวิงเวียนมันจะล้ม จากกุฏิมานี้จะไม่สบายมาได้ ๔ วันนี่ หวัดนั้นแหละไม่ใช่อะไร เลยเป็นไปหมดในร่างกาย พอลุกขึ้นเดินนี้ค่อยแต่จะหกล้มตลอด มันวิงเวียนๆ หมุนตัวๆ เดินมาจากกุฏิก็ไ้ระวังมาตลอด ไม่งั้นหกล้ม เพราะมันวิงเวียนด้วยนะ มีวิงเวียนด้วย

ถ้าธรรมดาไม่มาฉัน ธรรมดาแล้วไม่ฉัน แต่นี้ก็ยัวะยี้ๆ เต็มวัด เราไม่ฉันเสียองค์เดียวนี้ห้วนไปทั้งวัด แนะ ต้องอุตสาห์ลงมา ถ้าธรรมดาเรื่องอย่างนี้ง่ายมากเรา พอรู้สึกไม่สบายไม่ฉันเลย เรื่องการขบการฉันรู้สึกว่าจะสบายมากเรา ไม่มีกังวลอะไรเลย เพราะเคยฝึกมาเสียพอ การขบการฉันนี้มันถึงไม่เป็นกังวลเพราะเคยฝึกมาแล้ว นี่ก็ยัวะยี้ๆ เราไม่ฉันเสียองค์เดียวนี้ก็ห้วนไปทั้งวัดเลย ก็อุตสาห์บั้นมาอย่างนั้น มากก็เพื่อส่วนรวมไม่ได้เพื่อตัวเอง ถ้าเพื่อตัวเองไม่มาไม่ฉัน ระยะเวลาที่ธาตุขันธ์...มันก็เป็นเพราะหวัดนี้แหละ ธรรมดาหวัดจะมีปัญหาอะไร แต่สำหรับคนแก่นี้เป็นเรื่องใหญ่โตอยู่มาก เดินนี้วิงเวียน สำคัญวิงเวียน มันจะเอาให้หกล้มจนได้แหละ

การฝึกจิตใจให้เข้มแข็งนี้สำคัญมาก ถ้าจิตใจเข้มแข็งเสียอย่างเดียว ทุกอย่างก็ขึ้นอยู่กับใจ ถ้าใจอ่อนแอล้มเหลวไปหมด พอพูดอย่างนี้แล้วก็ระลึกถึงพ่อแม่ครูจารย์ มันของเรา คือตามธรรมดามาหาท่านที่ว่ามีแต่หนึ่งห่อกระดูกลงมา คนหนุ่มน้อยอายุ ๓๐-๓๐ กว่า กำลังแรงความเพียรตอนนั้น พอออกจากท่านไปแล้วก็เอาละ ป่าช้าอยู่กับเราคนเดียว อยากกินก็กิน ไม่อยากกินก็ไม่กิน ไม่เอาใครไปด้วย เป็นน้ำไหลพุ่งเลย ถ้ามีเพื่อนฝูงองค์สององค์เป็นน้ำไหลป่า กำลังความเพียรไม่ติดต่อ ถ้าไปคนเดียวแล้วป่าช้าอยู่กับเราเท่านั้นพุ่งๆ ๆ เลย

ทีนี้เวลาลงมาหาท่าน ตอนนั้นอาจจะเป็นที่ชันหรืออะไร คือเหลืองหมดทั้งตัว ลงมาจากภูเขาก็ก้มกราบท่าน ท่านจะรู้สึกอะไรในจิตของท่านแหละ เฮ้ย ทำไมเป็นอย่างนั้นละ ท่านว่าอย่างนี้ คือมันเหลืองหมดตัวเลย ส่วนเป็นหนึ่งห่อกระดูกไม่ต้องพูด ยังเหลืองหมดทั้งตัวด้วย มันคงเป็นที่ชันท่า ทำให้เหลืองหมดเหมือนทาชมัน พอกราบ

ท่านท่านร้อง เฮ้ย ขึ้น ทำไมเป็นอย่างนั้นล่ะ เราก็คอยฟัง อะไรอย่าไปตอบง่าย ๆ กับ พ่อแม่ครูจารย์มันนะ นั่นละจอมปราชญ์

ท่านร้องโกกขึ้น เฮ้ย ทำไมเป็นอย่างนั้นล่ะ เราคอยฟังท่านจะว่ายังไง สักเดี๋ยว ตอบรับมาปั้งกลัวเราจะอ่อนเปียก กลัวเราจะอ่อนแอ ท่านว่ามันต้องอย่างนี้จึงเรียกว่า นักรบ นั่นคำตอบของท่านที่หลัง ที่แรกว่า เฮ้ย ทำไมเป็นอย่างนี้ ก็เหมือนกับว่าจะทำให้เราใจอ่อนแอลงไป ท่านปลุกเสียใหม่เลย มันต้องอย่างนี้จึงเรียกว่านักรบ ท่านว่างั้น นั่นจอมปราชญ์พลิก พุดอะไรลงไปจะเสียประโยชน์ พลิกใหม่ทันที

พอพุดอย่างนี้ก็ระลึกได้ถึงท่านอาจารย์มหาทองสุก ท่านอาจารย์มหาทองสุก เป็นคนสระบุรี ถ้าจำไม่ผิดดูว่าบ้านหนองทานว่างั้นนะ ที่สระบุรี นี่เป็นคู่พี่เป็นพี่ตาย กันกับหลวงปู่มันเรามาโดยลำดับ ท่านอาจารย์มหาทองสุก นิสัยถ้าเทียบท่านอาจารย์ มันกับท่านอาจารย์มหาทองสุก เรียกว่าหลวงปู่มันเรานี้เด็ดขาด ๆ ทางนี้นิ่มมว ๆ จะ คล้ายไปทางอ่อนแอ เป็นใช้ละชิ เป็นยังงิ คือนิสัยท่านเรียบริ้อยอยู่ตลอด แต่เวลาเป็น ใช้มานี้เป็นลักษณะอ่อนแอ ท่านก็ใส่ยาเข้าไปชานแรก มันเป็นอย่างงิ เพียงใช้เท่านี้ก็ อ่อนแอปวกเปียก ๆ ไปหมดทำงินี้ มันเป็นนิสัยผู้หญิงนี่ เปลี่ยนผ้าสบงจีวรออก ไปเอา เครื่องนุ่งห่มผู้หญิงมานุ่งห่มแทนมันจะเข้ากันได้กับความอ่อนแอนี้ละ ท่านว่างั้น ทาง นั้นร้องให้ ท่านรู้แล้วนะนี้ วางยาชานานนี้ไม่ถูก

กลับมาที่หลังที่นี้อ่อนนิ่มไปหมดเลย คือยาชานานเด็ดเดียนี่ไม่ได้ผล ต้องเอายา นิ่มเอายาไสกบเข้าไป อย่างนั้นท่านอาจารย์มัน ท่านบอกให้เปลี่ยนออกหมด ผ้าสบง จีวรมันเครื่องของผู้ชาย ยังเป็นเครื่องของพระด้วย แล้วอ่อนแออย่างนี้มันเข้ากันได้ ยังงิท่านว่า ทางนั้นร้องให้ ที่นี้พลิกใหม่ อ่อนนิ่มไปเลย อย่างนั้นละท่านวางยาบีบแล้ว ลังเกตดูผล พลิกบีบ

ท่านอาจารย์มหาทองสุกนี่เป็นคู่พี่เป็นพี่ตายกับพ่อแม่ครูจารย์มันจริง ๆ มัน หากเป็นตามนิสัยบุพเพนิวาสชาติปางก่อนเคยเกี่ยวโยงกันมาอย่างงิ มันหากเป็น อย่าง หลวงปู่มันกับอาจารย์มหาทองสุกนี่ชัดเจนมากทีเดียว ท่านเคยพี่เป็นพี่ตายกันมา ไป ได้รับความทุกข์ความลำบากที่ไหน มีแต่กับท่านอาจารย์มหาทองสุกแหละไปด้วยกัน เวลาเจ็บไข้ทางนั้นเขก หากไปด้วยกันอย่างนั้นละ ทุกข์ยากลำบากก็มีสององค์นี้ละ ที่ว่า ท่านเป็นเสือเย็น เสือเย็นก็คือท่านอาจารย์มหาทองสุกกับพ่อแม่ครูจารย์ เขาตุ๋ว่าเป็น เสือเย็น

เขาว่าอย่างนี้ อู๋ย ไม่ได้นะท่านมหา ถ้าเราไปตอนที่เขากำลังยกโทษนี้ ตายไป แล้วพวกนี้จะเป็นสัตว์เป็นเลือดกนกรกไปหมด เราต้องอนุเคราะห์เขา ท่านพลิกไปอย่าง นั้น นั่นละธรรมเป็นอย่างนั้น จนกว่าเขากลับใจได้เรียบริ้อยแล้วเราจะไปไหนค่อยไป

เข้า ทุกข์ยากลำบากอะไรก็ทนเพื่อมนุษย์ตาตาๆ คนทั้งหมดบ้านมายกโทษท่านว่าเป็น
 เสือเหิน แทนที่ท่านจะเป็นเสือเหินกับเขาไม่เป็น ท่านว่าเขาคิดผิดแล้ว ถ้าเราไปเสีย
 ตอนนี้ความคิดอันนี้เป็นอกุศลมากที่สุดทีเดียว ตายแล้วจะไปเป็นสัตว์เป็นเสือตกรกรกัน
 หมด ต้องอยู่นุเคราะห์เขาเสียก่อน ก็เป็นอย่างนั้นแหละ ท่านอนุเคราะห์ ท่านเป็น
 ธรรมไปหมดท่านไม่ได้เป็นโลกนะ

คือความคิดความปรุงของคนมีกิเลส ส่วนมากจะเป็นแต่ฝ่ายลบๆ ท่านไม่มีฝ่าย
 ลบ คงเส้นคงวา เขาตำหนิอย่างนั้นแทนที่ท่านจะพากันหนีไปเสีย ท่านไม่หนี ท่านอยู่
 จนกระทั่งเขากลับใจได้ท่านค่อยไป อย่างนั้นละเรื่องธรรม แต่กิริยาที่แผดไม่มีใครเกิน
 หลวงปู่มั่นนะ เหมือนฟ้าลงฟ้าร้องฟ้าผ่า กิริยาอาการเด็ดเดี่ยวเฉียบขาดทุกอย่างเลย
 แต่จิตนี้นิ่งไปหมด พลังที่ออกมาจากนั้นเป็นพลังของเมตตานะ ไม่ใช่เป็นพิษเหมือน
 กิเลสทั้งหลาย ถ้ากิริยาแสดงออกมานั้นธรรมตาเป็นกิเลส เป็นไฟออกมา นั้นเป็นน้ำ
 ออกมา มันต่างกัน ก็ไฟคือกิเลสไม่มีในใจของท่านจะเอาอะไรมาเป็นไฟ ก็มีแต่น้ำ เป็น
 น้ำดับไฟ แผดก็เหมือนฝนตกลงมาเย็นไปหมดแหละ

เรียกว่าเต็มกำลังความสามารถของเราแหละ ที่อุปถัมภ์อุปฐากท่านในวาระ
 สุดท้าย เราพอใจในการถวายชีวิต ทุกอย่างมอบกับท่านเลยเทียว แต่พระเณรท่านก็รู้
 ท่านไม่เข้ามายุ่ง มีแต่เรากับท่านอยู่ด้วยกัน เวลาท่านเป็นหนักนี้มีแต่เราเท่านั้นอยู่กับ
 ท่าน สององค์เท่านั้น ตอนนั้นท่านเป็นวัณโรค วัณโรคเขากลับกันมากนะแต่ก่อน เราไม่
 สนใจ ปากเรากับปากท่านคลอเคลียกันอยู่ตลอดเวลา จับล่ำลือมากวัน เสมหะท่าน
 เหนียว เราต้องเอามือกว้าน ปากเรากับปากท่านก็อยู่ด้วยกัน ไม่สนใจ

แต่ก็เดชะไม่เป็นอะไรนะ คือมันติดกันง่ายมากเขาวางั้น วัณโรค ถ้าอย่างเรานี้
 ร้อยทั้งร้อยติดหมดว้างั้นนะ คือเรามันคลอเคลียมันไม่สนใจกับที่ว่าวัณโรคณะแรก
 อะไรละ คือพ่อแม่ครูจารย์นี้เลยชีวิตจิตใจของเราไปหมดแล้ว มันจะมาหวังใยอะไรกับ
 ความเป็นความตายของเรา มันไม่มาหวังนะ ไม่หวังเลยสำหรับเราเอง ด้วยความเคารพ
 เลื่อมใสบูชาสุดหัวใจอยู่กับท่านหมดเลย มอบถวายหมด

เพราะฉะนั้นการปฏิบัติอุปฐากท่าน เราก็ยังภูมิใจอยู่นะ จนถึงขนาดที่ว่า คือ
 ท่านคงจะไว้วางใจนั่นเอง พอท่านเคลิ้มหลับไปบ้างอย่างนี้ เราจะบอกพระ เราไปเดิน
 จงกรมอยู่ข้างๆ นี้ คือเวลาท่านเคลิ้มหลับ เราอยู่กับท่านติดกันเลย พอท่านเคลิ้มหลับ
 ไป เราก็ออก บอกไปเดินจงกรมอยู่นั้น ถ้าท่านตื่นขึ้นมาท่านมักจะเรียก มักจะถามถึง
 เรา พอท่านตื่นขึ้นมา ท่านถามให้บอกเรา พอลืมตาขึ้นมา ท่านมหาไปไหน อย่างนั้นนะ

สมเจตนาของเราที่เทิดทูนสุดหัวใจ เป็นตายมอบกับท่านหมดแล้วนะ
 เพราะฉะนั้นเราจึงไม่มีคำว่าเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า เป็นอะไรไม่มี มอบให้ท่านหมดเลย

นี่ท่านก็รู้สึกว่เมตตามากสุดขีดเลย เวลาท่านไม่ได้นอนกลางคืน คือรบกับพวกวัณโรคนี้ เวลาหนาวนี้ไอ กลางคืนบางคืนไม่ได้หลับนะ ท่านไม่หลับ เราก็ไม่หลับอยู่นั้นแหละเป็นประจำ ถ้ากลางวันสงบ นั้นละพระเถระจะได้เข้าไปเกี่ยวข้อง เราก็ห่างออกไปตอนกลางวัน พอค่ำเข้ามา เราจะเข้าแหละ พระเถระท่านก็รู้ ฐึนัสนัสนักริยาแห่งการทำ ในระหว่างเรากับท่าน พระเถระท่านจึงไม่ค่อยไปยุ่งละ ท่านคอยอยู่วงนอก มีแต่เราอยู่กับท่านวงในๆ โดยเฉพาะ

เหมือนว่าเ้งกับฉลาดก็เรียกว่าเราอบถวาท่านหมดแล้ว สุดหัวใจเราแล้ว เป็นตายเราก็มอบหมด ไอ้วัณโรคณะเรกอะไรกลัวว่ามันจะติดจะอะไรเรา ไม่สนใจ เอาชีวิตเข้าว่าเลย พอลืมตาขึ้นมา ท่านมหาไปไหน แนะ เอาอย่างนั้นละนะ เราติดอยู่กับท่านตลอดเวลา เราภูมิใจในการปฏิบัติต่อพ่อแม่ครูจารย์ม้นนี้ ภูมิใจจริง ๆ คือเราอบถวาท่านหมดเลย เป็นตายของเราไม่ให้มี ให้อยู่กับท่านหมด

ตั้งแต่อยู่ด้วยกันนี้ท่านก็ไวใจอยู่แล้ว การเกี่ยวข้องกับหมูกับคณะอะไร ๆ นี้ เราจะให้เรียบร้อยหมดเลย ให้อ่านอยู่ผาสุกร่มเย็น เพราะเราเอง ท่านไม่ได้นิมนต์มา เราเอง อย่างก่อความยุ่งเหยิงวุ่นวายขัดหูขัดตาให้ท่านลำบากเลย เราจึงต้องคอยดูแลข้างนอก อยู่ในวัดก็เป็นอย่างนั้นตลอดเลย เวลาท่านเจ็บไข้ได้ป่วยยั้งหนัก เราจะเป็นตัวสำคัญอยู่ในนั้นเลย นี้เราก็ภูมิใจเวลาท่านมรณภาพ เพราะตั้งแต่เริ่มหนักเข้านี้ เราไม่ได้จากท่านเลย ติดพันตลอดเลย ถึงขนาดที่ว่าลืมตาขึ้นมาแล้ว ท่านมหาไปไหน

พระทั้งวัดท่านไม่ได้ถามหานั้น พอลืมตาขึ้นมา ท่านมหาไปไหน แนะ เราเข้าปุบเลย อะไร ๆ เราไม่สนใจ ถ่ายหนักถ่ายเบา เราจัดการไม่ให้ใครไปเห็นอวัยวะของท่าน เราเทิดทูนสุดยอด รักสงวนด้วย อวัยวะของท่านทุกส่วน ไม่ให้ใครไปเห็น มีแต่เราคนเดียว ซึ่งเป็นเหมือนอวัยวะเดียวกับท่านเท่านั้นปฏิบัติต่อกัน เราทำหมดทุกอย่าง การถ่ายหนักถ่ายเบา เราไม่ให้เข้าไปยุ่ง เราทำคนเดียว ๆ เลย เสร็จแล้วยื่นออกไป ๆ ท่านไม่พูดละ ท่านเฉย แต่จะตำหนิเราว่าทำอย่างนั้นไม่ถูก ไม่มีนะ เพราะเราก็ทำสุดกำลังของเราอยู่แล้ว ท่านไม่ค่อยพูดละ หนักเข้าเท่าไรเรายังติดกับท่านเลย

ตอนนั้นก็เป็นเวลาทีจิตของเรากำลังหมุนตัวภายใน มันเป็นมาแล้ว ท่านก็ทราบแล้วตั้งแต่ท่านยังไม่ป่วย จิตของเรามันก็หมุนเป็นธรรมจักรแล้วนั้น มันพุ่ง ๆ แล้วพอดีท่านป่วย ทีนี้ท่านก็เพียบทางธาตุขันธ์ เราก็เพียบทางด้านจิตใจระหว่างกิเลสกับธรรมพิดกันอยู่ มันไม่หยุดนะ คือมันเป็นอัตโนมัติอยู่อย่างนั้นแหละ นี่ท่านก็เพียบทางธาตุขันธ์ เราเข้าไปอุปัฏฐากท่าน ดูแลท่าน จิตของเรามันก็หมุนของมันอยู่นั้นละ แต่ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย พอออกมาเท่านั้น มันติดฝั่งเลยละจิต ความเพียรอัตโนมัติจนกระทั่งวาระสุดท้ายท่านสิ้นไปนี้ แหม สลดสังเวชเรา น้ำตาร่วงทันทีเลย

เรียกว่าหมดที่ฟังเรา หมดที่ฟัง คือจิตขั้นนี้ใครจะมาตอบมารับไม่ได้ง่าย ๆ นะ ต้องเป็นผู้ที่ผ่านพ้นไปแล้วหมดแล้ว เพราะจิตอันนี้มันเข้าด้ายเข้าเข็ม ๆ จิตเราหมุนทั้งวันทั้งคืน ที่นี้มีผู้มาตอบปัญหานี้จะไปตอบแบบธรรมดาไม่ได้นะ ท่านพูดออกมาคำเดียวปั๊บถึงแล้ว ฟังแล้ว มันขัดข้องตรงไหน พอท่านพูดออกมาคำเดียวฟังเลย ๆ นั้นละ ความรู้ของจอมปราชญ์สอนจอมโง่เป็นอย่างนั้น

ที่นี้จิตใจก็อยู่กับท่านหมด ในเวลาท่านล่วงไปแล้วทำไง นั่งน้ำตาร่วงอยู่นั้นละ ฝ้าศพของท่าน ตั้งแต่ตี ๔ พูดให้มันชัดเจนอย่างนี้แหละ จนกระทั่งพระถึงเวลา บิณฑบาต ตั้งแต่ตี ๔ นั่งเป็นเหมือนหัวตอ แต่จิตมันไม่ได้เหมือนหัวตอ มันหมุนอยู่กับครูบาอาจารย์ เรียกว่าหมดที่ฟัง ๆ ตลอด เพราะจิตของเราจะอยู่กับท่านเท่านั้น ใครมาตอบไม่ได้ละ ต้องท่านคนเดียวตอบ ตอบแล้วขาดสะบั้น ๆ เลย เพราะจิตนี้เป็นจิต อัตโนมัตติแล้ว

พอท่านล่วงไปแล้ว นั่งน้ำตาร่วง ตั้งแต่ตี ๔ ละ ตอนนั้นตีสอง ๒๓ นาที ท่านล่วงตอนนั้นพระชุลมุน ครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ส่วนพระเณรอยู่นอก ๆ เพราะครูบาอาจารย์อยู่ใน เราที่รองลงมาคอยดูแล พอท่านสิ้นเราก็นั่งฝ้าศพท่านอยู่ น้ำตาร่วง เรื่องที่ฟัง ขาดที่ฟัง ตั้งแต่ตี ๔ จนกระทั่งถึงเวลาบิณฑบาต หมู่เพื่อนมาสะกิดปั๊บ ได้เวลาบิณฑบาตแล้ว หือ ตั้งแต่ตี ๔ ถึงเวลาบิณฑบาต นั่งไม่รู้เห็นไม่รู้เห็น นั่งเป็นหัวตอแต่จิตมันหมุนของมันกับครูบาอาจารย์ ถึงเวลาออกบิณฑบาตถึงได้ลุกออกบิณฑบาต

เราไม่สืมนะ พ่อแม่ครูจารย์เป็นมหาบุญมหาคุณ ล้นเกล้าล้นกระหม่อมของเรา เราสืมเมื่อไร สด ๆ ร้อน ๆ กับพ่อแม่ครูจารย์มัน ไม่มีคำว่าจิตว่าง เป็นปัจจุบันตลอดเลย สด ๆ ร้อน ๆ เช่นอย่างเวลาว่างตอนบ่าย ๆ เราก็ลงไปกราบท่านที่ศาลาใหญ่ กราบรำพึงรำพันถึงเรื่องมหาบุญมหาคุณของท่าน ที่เป่ากระหม่อมของเรา ซึ่งที่เดียววะ สด ๆ ร้อน ๆ กราบรำพึงบุญคุณของท่าน ท่านแก้ตรงไหนขาดสะบั้น ๆ แก้วเรา เพราะจอมปราชญ์แก้จอมโง่ ติดข้องตรงไหน พอเล่าถวายท่าน ท่านใส่เปรี้ยงทันทีขาดสะบั้น ๆ เลย

ไปก็ไปกราบที่ศาลาใหญ่ ตอนบ่ายจะไปทุกวันนั้นแหละ ไปกราบไปรำพึงรำพันถึงบุญถึงคุณของท่านที่มีต่อเรา ล้นเกล้าล้นกระหม่อมของเราตลอดมา พ่อแม่ครูจารย์ มันสุดยอดในหัวใจของเรา ที่บุญคุณทั้งหลายของท่านมาครอบกระหม่อมจอมขวัญของเราหมดเลย เพราะฉะนั้นถึงไม่มีคำว่าจิตว่าง พอท่านล่วงไปแล้วก็น้ำตาร่วงเลย โอ้ พิลึกจริง ๆ

ตอนนั้นรู้สึกเหมือนว่าฟ้าดินถล่มนะ พระณเรณีโกลาหลอลหม่านกันหมดเลยวงกรรมฐาน ๓-๔ ปี ถึงเกาะกันได้ แต่กกระจัดกระจายเลย พอพ่อแม่ครูจารย์เสียองค์เดียว ครูบาอาจารย์องค์นั้นอยู่ที่นั่นๆ ก็ได้ไปหาองค์นั้นหาองค์นี้บ้าง เริ่มแรกนี้ประมาณสัก ๓-๔ ปีนี้ แหม ยุ่งมากทีเดียว ครูบาอาจารย์แต่ละองค์ที่ท่านล่วงไป ซึ่งมีธรรมเต็มหัวใจ สั่งสอนสัตว์ ลูกศิษย์ลูกหาเต็มภูมิของท่านแล้วล่วงไปนี้ แหมพิลึกนะพ่อแม่ครูจารย์มันนี่ละที่ให้ความร่มเย็นแก่วงกรรมฐานมากที่สุดเลย เราไม่ได้ลืมนะ สดๆ ร้อนๆ

อันนี้ก็เป็นที่เหตุให้เรานำมาพูด ท่านคงจะพิจารณาเรื่องของเราพอแล้วแหละ กำลังปวดเส้นอยู่ พระสององค์ปวดเส้นถวายเป็นท่าน ท่านพูดขึ้นลักษณะเอะใจ เออ ท่านว่า นี่เวลาผมตายแล้วพวกท่านทั้งหลาย จะไปอาศัยไปพึ่งใครเกาะใครละ เวลาผมตายแล้ว พวกท่านจะไปเกาะใครพึ่งใครละ ไม่นานนักเดี๋ยวขึ้นอีกเป็นลักษณะเอะใจอยู่นั้น เออ เอาให้พึ่งท่านมหานะ ขึ้น คำนี้ท่านพูดกับพระ ท่านไม่ได้พูดกับเรา ให้พึ่งท่านมหานะ ท่านมหาสำคัญอยู่มากทั้งภายนอกภายใน เท่านั้นปิดปากเลย พระณเรณีก็จับจ้องเอาไว้ เพราะฉะนั้นเวลาท่านมรณภาพ พระณเรณีเกาะเราพริบเลย ได้คำนี้ละเป็นสำคัญ เกาะเราพริบ เราก็หลบ

ตอนนั้นเรากำลังหมუნตัวๆ อยู่กับใครไม่ได้ การทำความเพียรนี้ถึงเวลาอยู่กับใครไม่ได้อยู่ไม่ได้จริงๆ สำหรับเราอยู่ไม่ได้เลย คืออันนี้มันหมუნทั้งวันทั้งคืนตลอด ใครจะมาเกี่ยวข้องไม่ได้ เกี่ยวข้องก็เหมือนเราว่างงาน เช่นอย่างเราเขียนจดหมายหนังสืออยู่ มีคนมาคุยกับเรา ถึงเราไม่เขียน เราก็จับปากกาจ้อ เขียนไม่ได้ เพราะแขกเข้ามาเกี่ยวข้อง พอแขกไปก็เขียนปั๊บๆ อันนี้ก็เหมือนกัน เกี่ยวข้องกับใคร นั้นละเข้ามาทำลายวงงานของเรา เมื่ออยู่คนเดียวแล้วทั้งวันทั้งคืน มันหมუნของมันอยู่อย่างนั้นตลอด

นี่ในขั้นจิตมันหมუნ หมุนอย่างนั้นแหละ ธรรมเป็นเอง ธรรมแก่กิเลส อยู่ที่ไหน แก่แต่กิเลส ถึงขั้นแก่แก้ตลอด ถึงขั้นผูกมัดตัวอย่างเราๆ ท่านๆ ทั้งหลายทั่วโลกดินแดนผูกตลอด มีแต่กิเลสผูกมัดหัวใจสัตว์ ทรมานหัวใจสัตว์โดยไม่รู้สึกรู้สึกละเลย เราก็มาเห็นธรรมะข้อนี้ที่เกิดกับเรา ถึงเวลามันแก้มันแก้เอง แก้ตลอดเวลาทั้งวันทั้งคืนแก่กิเลส แก้ไม่หยุดไม่ถอย นั้นละอยู่กับใครไม่ได้ ระยะนั้นอยู่กับใครไม่ได้เลย ต้องอยู่คนเดียวๆ ตลอด ไม่สนใจกับอะไร นี่เรียกว่าขั้นอยู่คนเดียว ใครจะไปยุ่งด้วยไม่ได้ สำหรับเราเองเป็นเช่นนั้น

ใครๆ ก็เถอะน่าจะคล้ายคลึงกัน ถึงขั้นที่จะเข้าด้ายเข้าเข็มแล้วมันต้องหมუნตลอด ใครมายุ่งไม่ได้ ประชาชนญาติโยมยิ่งห่างไกล ไม่สนใจเลย จนกระทั่งพุงทะลุเลย

ที่นี้จะมองดูโลกดูสงสารก็ดูได้ ตอนนั้นดูไม่ได้นะ จิตเวลามันหม่นมันจะไปรอไม่ได้จริง ๆ ยังไงก็ไม่รอ เป็นกับตายต้องพุ่งให้ถึงที่สุดอย่างเดียวเท่านั้น บอกว่าเท่านั้น ๆ เลย นี่เราเป็นมาหมดแล้ว

หมู่เพื่อนก็รู้ม ตั้งแต่พ่อแม่ครูจารย์มรณภาพแล้วหมู่เพื่อนรู้ม ก็ไม่ทราบว่ามีมาสนใจจดจ่อเราอยู่ตั้งแต่เมื่อไร เราไม่เคยสนใจกับใคร ถ้าว่าลาไปเที่ยว ท่านอนุญาตเรียบร้อยแล้ว จะไปทางไหน ๆ ท่านก็ถาม แล้วจะไปก็องค์ บอกไปองค์เดียว ท่านขึ้นทันทีเลย ท่านเสริมสำหรับเรานะ ถ้าว่าไปองค์เดียว เอ้อขึ้นเลย พระเณร ท่านสายมืออย่าไปยุ่งท่านมทานะ ให้ท่านไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่าน ใครจะไปยุ่งก็รู้มโพธิ์ร่มไทรคือท่านเอง เราจึงไม่สนใจกับใครว่าจะมายุ่งกับเรา

พอท่านมรณภาพแล้วเกาะพริบเลยที่นี้ แหม ลำบาก ขโมยหนีจากหมู่เพื่อนนี้ ลำบากมากนะ กลางคืนก็ขโมย ถ้าเป็นบาปเป็นกรรมก็เราตัวเบอร์หนึ่ง ขโมยหนีจากหมู่เพื่อน ก็รู้มเกาะเรา ครั้นไปอยู่ด้วยกันแล้วทำงที่นี้ เราก็หมุ่นของเราตลอดเวลา ที่นี้ก็เอาละพอเพลอ กลางคืนก็ไปนะ พระเณรองค์นั้นอยู่นั้น ๆ แต่งบริหารเสร็จเรียบร้อยแล้ววางเตรียมพร้อมแล้วนั้น เดินจากดูลาดเลาก่อน ดุองค์นี้เดินจงกรม องค์นั้นนั่งภาวนา ดูพระเณรท่านไม่สนใจกับเรา พอกลับมาแล้วสะพายบาตรขึ้นบนบ่าออกทางนี้ทางไม่มีพระเณร

พวกนั้นพอเราไปนี้ แหมยุ่งใหญ่เหมือนกันนะพระกิติ เราก็ไปของเราเลย ทางไหนออกได้ถ้าไม่มีพระละออกทางนั้น ไม่มีพระไปเลย กลางคืนก็ไป กลางคืนก็หนีจากหมู่เพื่อน เพราะมันหมุ่นของมัน มันเกี่ยวข้องกับหมู่เพื่อนไม่ได้ ถึงคราวเกี่ยวไม่ได้ไม่ได้จริง ๆ สำหรับเราเอง ไม่ได้เลย ต้องหาทางออก พอออกไปแล้วก็เหมือนกับว่าพ้นจากนรก นรกคือพระเณรยุ่งเรา พอออกไปแล้วก็พุ่ง ๆ เลย ออกนี้ไปอยู่ที่นี้ประมาณ ๖-๗ วัน ปีบหนีแล้วไปอยู่ทางนั้น ๖-๗ วัน ปีบไปอยู่ที่นั้น อยู่อย่างนั้นตลอด ไม่งั้นพระเณรตามทัน นี่เราเคยเป็นมาแล้ว

น่าสงสารพระเณรเหมือนกัน รุมตาม ๆ ก็ไม่มีที่เกาะจะให้ว่าไง พ่อแม่ครูจารย์มันมรณภาพแล้วก็หวังจะเกาะเรา ไอ้เราก็ไม่มีที่เกาะ ก็มีแต่ธรรมอย่างเดียว ก็ฟาดกันนี้เลย นี่ละมันก็กองทุกข์อันหนึ่ง ขโมยหนีจากหมู่เพื่อน หลบไปนั้น หลบไปนี้ หลบไปทางนั้นเรื่อย นี่ละการทำคามเพียร อยู่คนเดียว ๆ จนกระทั่งเรื่องมันทะลุไปเรียบร้อยแล้ว ที่นี้ค่อยรับบ้างพระเณร ค่อยรับพระเณร

ท่านเพ็ง วัดถ้ำกลองเพลนี้ติดสอยห้อยตามเรา จึงได้มาเล่าให้ฟัง ท่านเพ็งเป็นคนทราบเรื่องราวของเราเป็นองค์แรกหลังวัดดอยธรรมเจดีย์ เราไม่ลืมนะ แรม ๑๔ ค่ำเดือน ๖ เป็นวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ ที่เราเป็นนั้นเป็นกลางคืน แรม ๑๔ ค่ำเดือน

๖ เท่ากับวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ พอเสร็จลงมาจากนั้นแล้วท่านเพิ่งเป็นคนทราบครั้งแรก ท่านเพิ่งก็ติดตามมาด้วย มาพักสุทธาวาส ๒ คืนก็จะไปจำพรรษาที่วาริชภูมิ เลยเล่าให้ท่านฟังเรื่องอัศจรรย์ ท่านฟังท่านก็ตื่นเต้นเหลือเกินนะ พอเราเล่าให้ฟัง

ไม่เคยฟังฟังเสีย ท่านติดสอยห้อยตามผมมานานสักเท่าไรแล้ว คำนี้ท่านเคยได้ยินไหม โอ้ย ไม่เคยได้ยินเลยคำนี้ ท่านพอใจตื่นเต้นมากจิตที่มันขาดสะบั้นจากกันระหว่างวิภูวนกับวิวิภูวนธรรม ท่านเพิ่งจึงรู้สึกว่ามีบุญมากอยู่นะ แต่ก่อนยังเป็นเณรก็ได้อุปถัมภ์อุปฐากพ่อแม่ครูจารย์มั่น แกงหม้อเล็กเท่านี้ะแกงทุกวัน ท่านเพิ่งเป็นเนื้อบนเชียง พ่อแม่ครูจารย์เป็นมีดสับลง ไอ้เราเป็นเชียงหนุ่ไว้.ท่านเพิ่งเป็นเนื้อบนเชียงพอดี ถ้าจะหยุดก็หยุดไม่ได้เพราะเราหนุ่ไว้ พาหลบพาหลีกอยู่นั้นละ ท่านไม่ให้ทำเราก้ทำแบบไม่ให้ท่านรู้ได้อะไรมาไม่ให้รู้ ของดิบของดีได้อะไรมานี้จะไม่ให้ท่านเห็นเลย

ตัวสำคัญก็คือเราพูดให้มันชัดเจนเสีย เวลาหาอุบายที่จะมาเอาของที่อุดร ท่านก็ทราบลึกๆ แหละ เรารู้จะไปเยี่ยมโยมแม่ อะไรก็ว่าไป ทราบว่าโยมแม่ไม่ค่อยสบาย เข้าท่านะ มาไม่หาอะไรนะไปกว้านเอาของในตลาด ให้เขาใส่แข่งๆ เติมแข่ง เอาของที่เรต้องการสำหรับธาตุชั้นพ่อแม่ครูจารย์ ได้เติมแล้วก็ไปเลย พอไปถึงปั้บนี้ก็เอาลื้อใส่เข้าไป ไปถึงหน้าวัดแล้วก็ขนออกไปกุฎีลี้กลับนุ่ นะ ที่เก็บของไม่ให้รู้นุ่ นะ เราก้ว่าเราฉลาด พอลงปั้บแล้วก็ขนของลงปั้บๆ ให้อ้อมมา เราตามกลบรอยลื้อนะ กลัวท่านจะมาเห็นว้างั้นเถอะ มากลบๆ หมด

พระก็มาดูจริง ๆ นะ เอาพระเอาเณรมาดูไม่เห็นรอยลื้อนี้ ดูตลอดปิดกวาดตลอดเรียบเลย จนกระทั่งถึงทางร่วม ดูแน่ใจแล้ว เห็นไหมละคนโง่กับคนฉลาดผิดกันแค่นั้น เราก้คอยดูเพราะเราเป็นนักโทษนี่ ท่านพ้อออกมาเพราะทราบว่าเรามาถึงเย็นวานนี้ เราไปไหนท่านทราบ มันตัวถ้ำว่าหมาก้เป็นหมาพราน หมาพรานจริง ๆ ละซิ หาอะไรมาถวายท่านไม่ให้ท่านรู้ๆ วันนั้นพ้อเข้าไปแล้วก็ขบขันดีนะ คืออุบายหาทางออกดีนะ พ้อจะมาพรรณาเอาแก่นขนุนท่อนหนึ่งมาใส่ นั้น หากจนตรอกมันจะออกทางแก่นขนุน ออกได้จริงๆ นะแปลกอยู่

พ้อเอาของขนใส่แข่งๆ เติมลื้อๆ แล้วให้เณรเพิ่งเป็นหัวหน้าเก็บเรียบร้อยไปไว้กุฎีลี้ๆ ไม่ให้ท่านเห็น พอไปมาแล้วกลบรอยลื้อไม่เห็นเลย พวกนั้นมาดูทั้งพระทั้งเณรดูด้วยกันนั้นนะ ดูเรียบร้อยแล้ว เอ้อ เอละหายสงสัย นี้ละที่ว่าจอมปราชญ์กับจอมโง่มันผิดกัน ท่านจับเอาจนได้ พ้อออกมาเราก้คอยสังเกตดูท่าน ตาท่านสอดส่องปั้บๆ เราเป็นขโมยเราก้คอยแอบสังเกตดู มันมีรอยลื้ออันหนึ่งกลบไม่หมดตรงนั้น นอกนั้นเรากลบหมดแล้ว

นี่มันรอยล้อมาจากไหน เอาละนะที่นี้ ก็ท่านรู้แล้วว่าเราเป็นโจรหัวโจก เหนอ รอยล้อมางี้ โอ้ มาที่พรรณาเห็นแก่นขนุนนี้ดีเลยใส่แก่นขนุนมาบ้าง เอาแก่นขนุนมา ท่านคงนึกในใจว่าขนุนใหญ่นั้นแหละ ท่านคงว่าขนุนใหญ่นั้นแหละ ตกลงท่านก็ไม่ว่าอะไร ไปเห็นรอยล้อ กลบหมดแล้วนะยังเห็นได้นี่นะตาท่าน เห็นไหมละ นี่ล้อมายังไร รอยล้อมายังไร ทางนี้ก็หาทางออกไว้แล้ว อ้อ เมื่อวานมาเห็นแก่นขนุนพรรณามันดีก็เลยเอาแก่นขนุนให้เขาใส่ล้อมา ท่านคงนึกในใจละ ขนุนใหญ่นั้นแหละ ตัวโจรใหญ่มันเอามาคงวางั้น ขบขันดีนะกับพ่อแม่ครูจารย์มัน ขนาดนั้นละเราที่เทิดทูนท่านสุดหัวใจทุกอย่าง

ของอะไรที่ถูกกับธาตุกับขันธท่านเราจะพยายามหามาๆๆ ไม่ให้ท่านรู้ละ รู้ไม่ได้ ท่านเพิ่งละเป็นเชิงรอง ให้ท่านเพิ่งมาทำ ท่านสับท่านเพิ่ง ท่านเพิ่งเป็นเนื้อบนเชียง เราเป็นเชียงท่านเป็นมีดยาลง ท่านเพิ่งก็ไม่ทราบจะปฏิบัติต่อใคร ท่านว่ามาทำหาอะไรนี่นะ บิดขบาตมาลั่นบาตรๆ กินให้ตายมันก็ตายนี่นะ ท่านไปอย่างนั้นนะ มายุงทำไมท่านวางั้น อันนี้เป็นเรื่องของท่าน เราก็ไปกระซิบกับท่านเพิ่งให้ทำอย่างนั้นๆ แก่ตัวเข้าใจไหม หาอุบายแก้ตัว ท่านเพิ่งก็ทำตามเราทุกอย่าง เพราะท่านก็เคารพเรา

ที่นี้เวลาบิดขบาตนั้นละที่มันขบขันมาก ท่านก็ทำอาหารเล็กๆ อยู่ในครัว ตามธรรมดาบิดขบาตท่านออกหน้าแล้วพระเณรจะหลังไหลไปตามท่านๆ ลงจากศาลาหอฉันนั้นนะ พอท่านออกไปแล้วพระเณรก็ตามหลังท่านเป็นสายยาวเหยียดไป แต่วันนั้นเผอิญอะไรไม่รู้ พระเณรออกไปหมดแล้วท่านยังไม่ไปท่านยังอยู่นั้น ที่นี้เณรเพิ่งก็ว่า กูตายไปหมดแล้ว แสดงว่าพ่อแม่ครูจารย์ไปแล้วก็วิ่งจากครัว เหนอ มางี้มาแข่งนี้ จะขับไล่ท่านเพิ่งออกจากวัดนะ ม้าแข่งมาจากไหน ต้องออกจากวัดเณรนี้มันยังงี้กัน เณรม้าแข่งนี้วางั้นนะ โอ๊ะ กูตาย วันนี้ทำไ้ ท่านจะเอาเณรออกจากวัด ก็เรานั้นละจะเป็นคนแก่ไม่ใช่ใคร

ไม่สบายวันนั้น บิดขบาตท่านพูดอะไรกับเราเราก็นิ่งเฉยไม่พูดเลย ทุกวันมีตอบบ้างอะไรบ้างวันนั้นนี่ ท่านคงจะทราบว่ามีหงอนนี้มันจะตาย วันนี้กูจะไล่เณรเพิ่งออกไปมันจะไปแบกเณรเพิ่งเอาไว้ กูพูดอะไรมันก็ไม่พูด ท่านรู้เรื่องเหล่านี้รู้หมด พอฉันเสร็จแล้ว เพราะเราเคยปฏิบัติ ฉันเสร็จแล้วไปเซ็ดไปกวาดถูที่บริเวณท่านฉัน ให้พระเณรเอานั่นลงไป มีอะไรก็คุยกับท่านเรื่องนั้นเรื่องนี้ไป คุยไปคุยมาตึงเข้ามาๆ ใกล้เคียงเข้ามาหาเณรเพิ่งนี่นะ พอถึงนั้นเฉียดตรงนั้นแล้ว เอ้อ ขึ้นเลย

ไหนเณรเพิ่งว่าไงท่านมหา ขึ้นเลย เข้าจุดแล้วที่นี้ กราบเรียนท่าน กราบเรียนท่านอย่างมีเหตุมีผลนะท่านก็ฟัง พอสุดท้ายท่านยังไว้ลวดลายนะ เราขอเมตตาจากท่าน เพราะมันลุกลี้ลุกกลนมันรีบมันกลัวจะไม่ทัน มันก็เป็นบ้างอะไรๆ นี้ ขอเมตตาเอาไว้

เสียก่อน เออ คราวหลังเป็นอย่างนี้ไม่ได้นะเพ็ง เราเอาไว้อันนี้ก็ดี ท่านรู้เราแล้วตั้งแต่
 บิณฑบาตเราไม่พูดอะไรเลย มหานี้มันจะออกแต่กลางวันก็จะไล่เณรเพ็งหนีคงว่างั้นนะ

เพราะเราเป็นคนแบกพระทั้งวัด พระทำยวัดหัววัดผิดก็เราผิด ๆ จนกระทั่งท่าน
 จับได้ เอ้อ ใครผิดทำยวัดหัววัดก็มหาผิด ๆ หูหนวกตาบอดมาก็มหาผิด คนง่อยเปลี้ย
 เสียแข้งเสียขามา เป็นบ้าเป็นบอมมาก็มหาผิด มหานี้มันทำไมจึงโง่ขนาดนั้น มันควรจะ
 ใช้ชื่อเป็นหมาละมัง ท่านว่าเราเฉย คือท่านจับได้ว่าเราเอาหมูเอาเพื่อนว่างั้นเถอะ ท่าน
 ก็จับได้ชิวานเข้า ๆ ใครผิดทำยวัดหัววัดก็มหาผิด ๆ. มหานี้มันจะเป็นหมาละนะ เราเฉย
 ขอให้หมูเพื่อนพันภัยก็แล้วกัน ภัยใหญ่อยู่กับท่านนะ เราหลีกเลี่ยงได้พ้นก็แล้วกัน ขบขันดี
 นะอยู่กับพ่อแม่ครูจารย์มั่น

แต่กับเราท่านก็ไม่ว่าอะไรนะ เรื่องเณรเพ็งนี้ก็มีภาคทัณฑ์เอาไว้ เพ็งทำอย่างนี้
 อีกไม่ได้นะท่านว่า นั้นท่านให้อภัยแล้ว แต่มีลวดลายเอาไว้นั้นอีก เพ็งจะทำอย่างนี้อีก
 ไม่ได้นะ เทวดามาขอก็ไม่ได้นะคราวหลัง คงจะเป็นอย่างนั้นละความหมาย ขบขันดีกับ
 พ่อแม่ครูจารย์มั่น กับเรานี้เรียกว่าท่านเมตตาสำหรับเรา มีอะไร ๆ เราต้องเอาคอ
 เราไปสอดเข้าไป ๆ จนกระทั่งท่านว่า พระเณรผิดทำยวัดหัววัด หูหนวกตาบอดมาผิด
 ทำยวัดหัววัดก็มหาผิด ๆ มหานี้มันจะโง่อะไรนักหนา ท่านจับได้แล้วว่าเรารับรองหมู
 เพื่อนไม่ใช่อะไร ท่านจับได้แล้วนั้น เอาละที่นี้

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ